

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

Veehouderij: Terugdringen van antibioticagebruik in de varkenssector

Hoe kan het gebruik van antibioticabehandelingen in de varkenssector worden teruggedrongen?

Over deze vraag boog de EIP-AGRI-focusgroep inzake veehouderij zich. De groep bestond uit twintig deskundigen uit verschillende landen, zoals veehouders, onderzoekers en adviseurs. Antibiotica zijn al decennialang een belangrijk middel tegen besmettelijke ziekten bij mens en dier. Bacteriën ontwikkelen echter van nature resistentie tegen antibiotica en er is bewijs dat het resistentieniveau wereldwijd toeneemt, ten dele vanwege het wijdverbreide gebruik van antibiotica in de menselijke en dierlijke geneeskunde. Dit kan de werkzaamheid van de behandeling verminderen en mogelijk leiden tot het falen van de therapie.

In varkenshouderijsystemen wordt de behoefte aan antibiotica sterk beïnvloed door factoren, zoals bioveiligheid (een reeks preventieve maatregelen om het risico op introductie en overdracht van besmettelijke ziekten te beperken), de leefomgeving van de varkens en beheer- en voederpraktijken. Preventieve acties zonder medicatie kunnen daarom helpen het ziekterisico en daarmee ook het antibioticagebruik te beperken.

De groep heeft drie belangrijke, onderling verbonden actiegebieden vastgesteld voor de vermindering van antibioticagebruik:

- ▶ **Algemene verbetering van de gezondheid en het welzijn van dieren** waarbij het onder meer gaat over betere bioveiligheid, beter management, ontwerp en beheer van het verblijf en opleiding van personeel, dierenartsen en adviseurs.
- ▶ **Specifieke alternatieven voor antibiotica** zoals vaccinatie en selectie- en voederpraktijken. Een aantal voederadditieven en -technieken kunnen de gezondheid van varkens bijvoorbeeld bevorderen. Zo kunnen de structuur en de viscositeit van varkensvoer worden aangepast om het risico op salmonella-infecties te verkleinen.
- ▶ **Een wijziging van de opvattingen, de gewoonten en het gedrag van mensen en een betere informatie-verspreiding** vormen de basis voor een evenwichtiger en duurzamer antibioticagebruik. Het verbeteren van de scholing van veehouders, dierenartsen en adviseurs en het geven van accurate en positieve informatie kunnen een eerste stap in de goede richting zijn.

“De sleutel tot het verminderen van de behoefte aan antibiotica in de varkenssector is het verbeteren van de gezondheid van varkens.”

- Christelle Fablet (Frankrijk), coördinerend deskundige van de EIP-AGRI-focusgroep inzake veehouderij -
Terugdringen van antibioticagebruik in de varkenssector -

Veehouderij: Terugdringen van antibioticagebruik in de varkenssector

Ideeën voor operationele groepen

- ▶ Testen en aanpassen van gebruiksvriendelijke beslissingsondersteunende hulpmiddelen, met name interactieve hulpmiddelen die veehouders en veeteeltadviseurs zowel helpen om de ziekerisico's te beoordelen als om in te schatten welke managementbeslissingen de gezondheid van varkens op het bedrijf waarschijnlijk zullen verbeteren.
- ▶ Aanpassen van technologie voor precisieveehouderij (precision livestock farming, PLF), die een gericht gebruik van antibiotica mogelijk maakt zodat alleen zieke dieren behandeld hoeven te worden. De technologie moet worden aangepast aan de plaatselijke situatie, zodat deze haalbaar en economisch levensvatbaar is.
- ▶ Praktische innovatie voor verstelbare varkenshokken en flexibele voorzieningen, waardoor jongen uit hetzelfde nest hun leven lang bij elkaar kunnen blijven. Nieuwe technische benaderingen om het gedrag van biggen te verbeteren en stress te verminderen, moeten in verschillende omstandigheden worden beoordeeld (infraroodstraling, groepering binnen het hok, ontwerp).
- ▶ Testen van innovatieve veehouderijvoorzieningen en -systemen die normaal varkensgedrag en daarmee ook meer welzijn bevorderen. Deze zouden ook moeten leiden tot een betere hygiëne, betere arbeidsomstandigheden voor het personeel in de varkensfokkerijen en een kleinere milieuoetafdruk van de varkenshouderij.
- ▶ Testen van de doeltreffendheid van nieuwe reinigings- en ontsmettingsproducten en -apparatuur binnen het bedrijf, met afdoende bewijs, zoals de kwantificering van micro-organismen, stof en emissies.
- ▶ Ontwikkelen van verstuivingsmethodes waarbij voor het desinfecteren van dierenverblijven gebruik wordt gemaakt van innovatieve technieken voor de productie van kleine desinfecterende druppeltjes in de lucht die geen gevaar opleveren voor de gezondheid.

Onderzoeksbehoeften

- ▶ Ontwikkeling van gebruiksvriendelijke, interactieve beslissingsondersteunende hulpmiddelen voor veehouders en veeteeltadviseurs (zie hierboven) met behulp van een gestandaardiseerde risicogebaseerde analyse. Hier zouden deskundigen uit verschillende vakgebieden samen aan moeten werken.
- ▶ Een beter begrip van het immuunsysteem van het varken. Onderzoek naar voederpraktijken en de modificatie van microbiota.
- ▶ Kosten-batenanalyses en werkzaamheidsanalyses van het verband tussen bioveiligheid, management, opfokomstandigheden, gezondheid van de veestapel en het gebruik van antibiotica op de veehouderij om de economische levensvatbaarheid van de voorgestelde verbeteringen te beoordelen.
- ▶ Beschrijving van de redenen achter het voorschrijfgedrag met betrekking tot antibiotica in verschillende landen.
- ▶ Ontwikkeling en optimalisering van softwareplatforms voor gegevensverzameling en informatie-uitwisseling.
- ▶ Inzicht verkrijgen in de sociale factoren die van invloed zijn op de acceptatie van technologische innovaties die de behoefte aan antibiotica in veeteeltbedrijven zouden verkleinen.

Meer ideeën voor operationele groepen en onderzoeksbehoeften zijn te vinden in het rapport van de focusgroep

Meer informatie

Webpagina focusgroep	EIP-AGRI-brochure over het terugdringen van antibiotica in de varkenshouderij (EN - PL - PT)	Inspirerende ideeën: - Terugdringen van het gebruik van antibiotica in de varkenshouderij - Een snuffje kruiden toevoegen voor een betere diergezondheid
Rapport focusgroep	EIP-AGRI-workshop over bioveiligheid	

EIP-AGRI Service Point - Koning Albert II laan 15 - Conscience gebouw - 1210 Brussel - BELGIË
Tel +32 2 543 73 48 - servicepoint@eip-agri.eu - www.eip-agri.eu

Sluit je aan bij het EIP-AGRI-netwerk!

Schrijf je in op www.eip-agri.eu, waar je vakgenoten, projecten, ideeën en hulpmiddelen kunt vinden om innovatie in de landbouw, bosbouw en tuinbouw te katalyseren.